

Patrycja Grzebyk

ORCID 0000-0003-4022-7018

Organizacja Narodów Zagrożonych

W 2025 r. Rada Bezpieczeństwa musiała się zmierzyć nie tylko z konfliktami, które miała w agendzie od dłuższego czasu, w tym konfliktem Izrael– Hamas, Rosja– Ukraina, lecz także z szeregiem nowych problemów, takich jak erupcje konfliktów Pakistan– Indie, USA/ Izrael– Iran, USA– Wenezuela, Tajlandia– Kambodża czy dalsza eskalacja konfliktów w Sudanie czy Demokratycznej Republice Konga.

Choć Rada zdołała przyjąć rezolucje dotyczące niektórych z powyższych problemów, to jednak jej statystyki jasno wskazują, że wypracowanie wspólnego stanowiska jest coraz trudniejsze. Rada jest polem starć wielkich mocarstw (Chiny, Francja, Rosja, Zjednoczone Królestwo i USA – tzw. P-5), których interesy są dobrze zabezpieczone prawem weta. Z kolei wyemancypowane E-10 (czyli członkowie Rady z wyboru, wśród których w 2025 r. znalazły się Algieria, Dania, Grecja, Gujana, Korea Południowa, Pakistan, Panama, Sierra Leone, Słowenia i Somalia) musiały ustępować przed siłą weta, do którego państwa P-5 – a ściślej USA oraz Rosja – uciekły się czterokrotnie. Stany Zjednoczone użyły weta dwukrotnie, aby zablokować projekty rezolucji dotyczących Gazy, mimo że były one wspólną propozycją E-10 popartą przez wszystkich pozostałych członków RB. Natomiast Rosja dwukrotnie zawetowała zaproponowane przez europejskich członków RB poprawki, które miały na celu podkreślenie integralności terytorialnej Ukrainy w jej uznanych międzynarodowo granicach¹.

W 2025 r. udało się przyjąć zaledwie 44 rezolucje, a zatem utrzymuje się tendencja spadkowa (w 2024 r. przyjęto ich 46, a w 2023 r. – 50). Spośród wszystkich rezolucji tylko 61,4% zostało przyjętych jednomyślnie, gdy w poprzednich dekadach bywało, że ten odsetek sięgał ponad 80%². Gdy weźmie się pod uwagę nadal niską liczbę oświadczeń prezydyalnych (8) oraz oświadczeń

¹ Rezolucję podkreślającą terytorialną integralność Ukrainy w jej międzynarodowych granicach przyjęło natomiast Zgromadzenie Ogólne – A/RES/ES-11/8, 24.02.2025.

² Zob. szerzej na temat statystyk: Security Council Report, *January 2026 Monthly Forecast*, https://www.securitycouncilreport.org/monthly_forecast/2026-01 (dostęp: 30.01.2026).

prasowych (34), dla których przyjęcia konieczny jest konsensus wszystkich członków RB, oraz szereg tematów, w przypadku których RB jest zdolna wyłącznie do debaty, można zrozumieć ogólną frustrację co do roli (a często jej braku) Rady w zakresie utrzymania pokoju i bezpieczeństwa. Na problemy z porozumieniem się pomiędzy członkami RB wskazuje również fakt, że przez rekordowo długi czas – aż do końca maja 2025 r. – nie można było uzgodnić obsady przewodnictwa w organach pomocniczych Rady.

W niniejszym tekście w pierwszej części omówione zostaną działania RB w odniesieniu do Ukrainy, Gazy oraz innych obszarów, w ramach których udało się wypracować decyzje; w części drugiej analiza jest skupiona na głównych danych dotyczących operacji pokojowych oraz innych instytucji kluczowych dla budowania pokoju. Ostatnia część wskazuje na źródła problemów finansowych ONZ, zakres reform podjętych w ramach inicjatywy UN80 oraz oczekiwania w związku z wyborem nowego sekretarza generalnego.

Poletka kooperacji RB

Rola Rady w przypadku konfliktu Rosja–Ukraina jest, delikatnie mówiąc, ograniczona, żeby nie powiedzieć nieistniejąca. Rada przyjęła 24 lutego 2025 r. rezolucję 2774, której treść była niezwykle krótka i ograniczała się do „błagania” (*implore*) o szybkie zakończenie konfliktu. Europejscy członkowie Rady (Dania, Francja, Grecja, Słowenia, Zjednoczone Królestwo) wstrzymali się od głosu, gdy poprawki dotyczące integralności terytorialnej Ukrainy zostały zawetowane przez Rosję. Państwa te wyraziły ubolewanie z powodu braku rozróżnienia między agresorem a ofiarą agresji. Podkreśliły również, że nie można oczekiwać, iż pokój będzie synonimem kapitulacji zaatakowanego państwa. Zgodnie z prawem międzynarodowym państwa oraz organizacje międzynarodowe nie tylko muszą podejmować różne działania, aby doszło do zakończenia agresji, lecz także nie mogą uznawać skutków tejże agresji, tym samym nie mogą uznać zwierzchnictwa Rosji nad terenami uzyskanymi w wyniku nielegalnego użycia siły³. Dlatego też zaangażowanie Rady w kontekście agresji na Ukrainę może być kluczowe z punktu widzenia Rosji, gdyż Rada jest w stanie narzucić pewne rozwiązania, a więc nawet uznanie zdobyczy terytorialnych Rosji⁴. Przy okazji przyjmowania wspomnianej rezolucji 2774 było widać nić współpracy pomiędzy USA a Rosją, ale Rosji nie udało się wywalczyć przyjęcia poprawki co do konieczności wyeliminowania

³ Zob. Komisja Prawa Międzynarodowego, *Articles on State Responsibility of Internationally Wrongful Acts* (2001), art. 41.

⁴ Zob. np. S. Forlati, „Coercion as a ground affecting the validity of peace treaties”, w: E. Cannizzaro, *The Law of Treaties Beyond the Vienna Convention*, Oxford University Press 2011, s. 327; zob. również F. Kriener, „Legal limits for UNSC action on peace in Ukraine”, *EJIL: Talk!*, 8 kwietnia 2025 r.

„korzeni” toczącej się wojny, a jak wiadomo, korzeniami tejże wojny zdaniem Rosji są „faszystowski” rząd Ukrainy i „ludobójcza” polityka wobec ludności rosyjskojęzycznej⁵. Przyjęcie rezolucji 2774 ponownie rozogniło debatę na temat: dlaczego państwo zaangażowane w konflikt jest sędzią we własnej sprawie i nie powstrzymuje się od głosowania⁶.

Zaangażowanie zbrojne Rosji było również dyskutowane na wrześniowych nadzwyczajnych posiedzeniach Rady zwołanych po raz pierwszy w historii przez Polskę – 12 września 2025 r. – oraz Estonię – 22 września – w związku z naruszeniem ich przestrzeni powietrznej przez odpowiednio kilkanaście dronów oraz samoloty wojskowe⁷. Choć spotkania te nie przyniosły żadnych wiążących decyzji, to jednak w ich trakcie padły liczne zapewnienia ze strony innych niż Rosja członków RB, którzy podkreślali wagę zasady poszanowania integralności terytorialnej państw.

Innym konfliktem, w odniesieniu do którego rola Rady została zredukowana do roli notariusza, była wojna izraelsko-palestyńska, a ściślej działania zbrojne w Gazie. Państwa E-10 proponowały w czerwcu oraz we wrześniu przyjęcie rezolucji – odpowiednio projekty S/2025/353 oraz S/2025/583 – w sprawie polepszenia losów cywilów, zawieszenia broni i uwolnienia zakładników, a przede wszystkim dopuszczenia pomocy humanitarnej do ludności cywilnej. W obu przypadkach projekty zostały zawetowane przez USA. Stany Zjednoczone zaznaczały, że weta nie powinny być niespodzianką, gdyż każda propozycja, która podważa bezpieczeństwo sojusznika USA, czyli Izraela, jest nie do zaakceptowania. Co ważne, projekty te zostały zawetowane, chociaż na przełomie kwietnia i maja wiele państw – w tym Polska – przekonywało w Międzynarodowym Trybunale Sprawiedliwości, że Izrael ma obowiązek umożliwienia dostarczenia pomocy humanitarnej⁸. Jednak zdaniem USA wcześniejsze dostawy pomocy humanitarnej były przejmowane przez Hamas i nie służyły ludności cywilnej. Amerykańskiej argumentacji nie przyjął MTS i 22 października 2025 r. wydał opinię doradczą, w której jasno stwierdził, że

⁵ Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości 5 grudnia 2025 r. uznał dopuszczalność przeciwwrosczeń zgłoszonych przez Rosję w postępowaniu w sprawie *Allegations of Genocide under the Convention on the Prevention and Punishment of the Crime of Genocide (Ukraine v. Russian Federation)*.

⁶ Zob. Akira Kato, „Revitalizing the obligatory abstention rule in the UN Security Council: An interpretation of the proviso in Article 27 (3) of the UN Charter”, *Journal of Conflict and Security Law* 2025, nr 30(1), s. 3 i n.

⁷ Zob. odpowiednio UN Doc. SC/16168 (12.09.2025); SC/16177 (22.09.2026) oraz oświadczenia: <https://www.gov.pl/web/diplomacy/emergency-meeting-of-the-un-security-council-at-the-polands-request>, <https://un.mfa.ee/joint-stakeout-before-uns-g-meeting-requested-by-estonia/> (dostęp: 12.02.2026).

⁸ Zob. polskie oświadczenie pisemne: <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/196/196-20250228-wri-24-00-en.pdf> oraz wystąpienie ustne: <https://www.icj-cij.org/sites/default/files/case-related/196/196-20250501-ora-02-00-bi.pdf> (dostęp: 12.02.2026).

Izrael ma obowiązek zapewnienia żywności i innych niezbędnych środków dla ludności cywilnej przebywającej na terenach okupowanych, musi również dopuścić pomoc humanitarną i uszanować status m.in. UNRWA. Kilka tygodni wcześniej, we wrześniu 2025 r., Niezależna Komisja Badań w sprawie okupowanych terytoriów Palestyny powołana przez Radę Praw Człowieka stwierdziła, że Izrael dopuszcza się ludobójstwa, gdyż nie da się inaczej wyjaśnić podejmowanych przezeń działań⁹. Dla Stanów Zjednoczonych Rada Praw Człowieka jest jednak „moralnym bankrutem”, a raporty tworzone na jej prośbę pozostają bez znaczenia. W swej obronie Izraela, a przede wszystkim premiera Netanjahu, Stany Zjednoczone posunęły się nawet do nałożenia sankcji na specjalną sprawozdawczynię ONZ ds. praw człowieka na palestyńskich terytoriach okupowanych od 1967 r., Francescę Albanese¹⁰, i wspólnie z Izraelem systematycznie protestowały, gdy członkowie różnych organów ONZ uczestniczyli w spotkaniach z nią¹¹. Kampania nakładania sankcji na osoby, które zdaniem USA naruszały interesy Izraela, nie ograniczyła się do wspomnianej sprawozdawczynie, ale objęła również kolejnych sędziów Międzynarodowego Trybunału Karnego¹². Taka polityka była słusznie odbierana jako kampania zastraszania niezależnych ekspertów i sędziów¹³.

Było jednak oczywiste, że jedynie USA mogą wpłynąć na postawę Izraela co do sposobu zakończenia działań zbrojnych w Gazie, a rola Rady ograniczyła się do przyjęcia w listopadzie 2025 r. rezolucji 2803, której załącznikiem był plan pokojowy prezydenta USA Donalda Trumpa (choć sama Rada zwracała uwagę też na rolę Kataru, Egiptu oraz Turcji w osiągnięciu zawieszenia broni). Rezolucja aprobowała utworzenie Rady Pokoju (Board of Peace) jako władzy przejściowej. Natomiast wątpliwości powinien budzić fakt, że choć odwoływała się do obowiązującego prawa międzynarodowego, to jednocześnie uzależniała dostarczanie pomocy humanitarnej od podporządkowania się przez Hamas przyjętemu przez RB planowi pokojowemu, a więc ludność cywilna stała się tym samym zakładnikiem obu stron konfliktu, mimo że odcięcie jej od pomocy humanitarnej jest formą zakazanych przez międzynarodowe prawo humanitarne represaliów. Plan pokojowy obiecywał amnestię

⁹ UN Doc. A/HRC/60/CRP.3, 16.09.2025.

¹⁰ Zob. <https://www.state.gov/releases/office-of-the-spokesperson/2025/07/sanctioning-lawfare-that-targets-u-s-and-israeli-persons> oraz reakcję ONZ: <https://www.ohchr.org/en/statements/2025/08/us-sanctions-special-rapporteur-francesca-albanese-threaten-human-rights-system> (dostęp: 12.02.2026).

¹¹ Zob. E. Farge, O. Le Poidevin, „US, Israel criticise UN staff over Gaza war stance amid protests, documents show”, Reuters, 18 września 2025 r.

¹² Oświadczenie Marco Rubio z 8 grudnia 2025 r., <https://www.state.gov/releases/office-of-the-spokesperson/2025/12/sanctioning-icc-judges-directly-engaged-in-the-illegitimate-targeting-of-israel> (dostęp: 12.02.2026).

¹³ Zob. oświadczenie specjalnej sprawozdawczynie ds. niezależności sędziów i prawników, Margaret Satterthwaite, <https://www.ohchr.org/en/press-releases/2026/01/usa-un-expert-demands-withdrawal-sanctions-against-icc-judges-and> (dostęp: 12.02.2026).

tym bojownikom Hamasu, którzy złożą broń, i tym, którzy będą chcieli bezpiecznie z Gazy wyjechać. Za bezpieczeństwo w Gazie miały odpowiadać Międzynarodowe Siły Stabilizacyjne. Ważne jednak było, że wyraźnie zaznaczono, iż Izrael nie będzie okupował ani anektował Gazy (choć nie było słowa o Zachodnim Brzegu, gdzie również ginęli ludzie, a Izrael kontynuował politykę przenoszenia własnej ludności na tereny okupowane, co jest zbrodnią wojenną)¹⁴.

Podczas głosowania rezolucji 2803 wstrzymały się Rosja i Chiny; te drugie były bardziej krytyczne, wskazując – jak się okazało, słusznie – na niedookreślone warunki funkcjonowania Rady Pokoju i Międzynarodowych Sił Stabilizacyjnych. Podkreślały, że projekt za mało uwidacznia rolę Palestyńczyków i samej ONZ. Jak pokazały kolejne miesiące, zaproponowana przez amerykańską administrację Karta Rady Pokoju gwarantowała możliwość zablokowania każdej decyzji Rady przez Donalda Trumpa, który w dokumencie został wskazany imiennie jako pierwszy przewodniczący Rady, jednocześnie reprezentujący USA, i to jemu dawała prawo powoływania wszelkich organów pomocniczych. Z tych uprawnień Trump skwapliwie skorzystał, nie siląc się na konsultacje międzynarodowe¹⁵. Dodatkowo zaprosił do Rady Pokoju Rosję i Białoruś, co do których roli w agresji na Ukrainę ZO ONZ nie pozostawiło żadnych wątpliwości¹⁶. Nie można się więc dziwić, że państwa przywiązane do zasady suwerennej równości, wyrażonej w art. 2 KNZ, odmówiły uczestnictwa w Radzie albo opóźniały podjęcie decyzji o włączeniu się w jej prace.

Z sytuacją w Gazie były częściowo powiązane sytuacje w Libanie, Syrii, Iranie i Jemenie. W związku z zakończeniem 26 listopada 2024 r. działań zbrojnych między Izraelem a Libanem Rada rezolucją 2790 z 28 sierpnia odnowiła po raz ostatni – jak wyraźnie zaznaczono – misję UNIFIL. Wskazała, że siły izraelskie mają wycofać się na północ od „niebieskiej linii”¹⁷. Rada również jednogłośnie przedłużyła misję UNDOF w Syrii – rezolucją 2782 z 30 czerwca oraz 2811 z 29 grudnia – jednocześnie podkreślając ryzyko konfliktu izraelsko-syryjskiego.

Położenie Iranu skomplikowało się po przeprowadzeniu przez USA ataku na obiekty nuklearne w tym państwie w czerwcu 2025 r., usprawiedliwianego rzekomo agresywnymi planami Iranu wobec Izraela i wsparciem, jakiego Iran udzielał Hezbollahowi. We wrześniu 2025 r. Radzie nie udało się przyjąć

¹⁴ Zob. art. 49 IV konwencji genewskiej o ochronie osób cywilnych podczas wojny (IV konwencja genewska), Genewa, 12 sierpnia 1949 r., Dz.U. z 1956 r. Nr 38, poz. 171, załącznik. Izrael jest stroną konwencji od 1951 r.

¹⁵ <https://www.whitehouse.gov/briefings-statements/2026/01/statement-on-president-trumps-comprehensive-plan-to-end-the-gaza-conflict/> (dostęp: 12.02.2026).

¹⁶ A/RES/ES-11/8, 18.03.2022.

¹⁷ Zob. również S/PRST/2025/1, 16.01.2025.

projektów – S/2025/539 oraz S/2025/561 – przedłużających pewne wyłączenia z systemu sankcji nałożonych na Iran w związku z niewywiązywaniem się przezeń ze swoich zobowiązań; przeciwko nim głosowało aż dziewięć państw (Dania, Francja, Grecja, Panama, Sierra Leone, Słowenia, Somalia, Zjednoczone Królestwo oraz USA). Oznaczało to powrót do systemu sankcji sprzed 2015 r.

Z konfliktem izraelsko-palestyńskim łączono również działalność Huti na szlakach handlowych na Morzu Czerwonym. Jeszcze 15 stycznia 2025 r. Rada przyjęła rezolucję 2768, w której wzywała do zaprzestania ataków na statki handlowe, komercyjne i zażądała natychmiastowego uwolnienia tankowca *Galaxy Leader* wraz z załogą (załogę zwolniono w styczniu, ale statku nie odzyskano; w kolejnych miesiącach był ostrzeliwany przez siły amerykańskie i izraelskie). Rezolucja jasno wskazywała, że Huti dysponują zaawansowaną bronią, co było dowodem, iż embargo na broń nie jest przez wszystkich przestrzegane. Algieria, Chiny i Rosja wstrzymały się od głosu przy przyjmowaniu ww. rezolucji. Rosja oraz Algieria podkreśliły, że jest ona jednostronna, a za problemy w regionie nie można obciążać wyłącznie ugrupowania Ansar Allah, gdyż równie winne są USA czy Wielka Brytania prowadzące agresywną kampanię przeciwko suwerennemu państwu. Chiny z kolei krytykowały brak powiązania sytuacji w Jemenie z konfliktem w Gazie.

W kwietniu i maju USA dokonały serii ataków na cele w Jemenie, jednak nie powstrzymało to Huti od dalszych zamachów na statki handlowe, m.in. na *MV Magic Seas* oraz *MV Eternity Sea*, co znów zablokowało swobodny przepływ dóbr przez Morze Czerwone. Rada przyjęła więc w lipcu rezolucje: 2786 (przedłużającą misję UNMHA) oraz 2787 (która zobowiązała SG do składania miesięcznych raportów dotyczących ataków Huti na statki płynące przez Morze Czerwone). I tym razem podczas przyjmowania rezolucji 2787 Algieria, Chiny i Rosja wstrzymały się od głosu, gdyż obawiały się, że rezolucja będzie nadużywana przez państwa w celu dokonywania dalszych operacji wojskowych przeciwko Jemenowi. Rosja i Chiny wstrzymały się również, kiedy w listopadzie była przyjmowana rezolucja 2801 odnawiająca sankcje, gdyż uważały, że są one używane do wywierania presji na niektóre ze stron konfliktu, a autoryzacja do przeprowadzania kontroli na morzu narusza prawa państw bandery. Co ciekawe, podobne wątpliwości państwa te wyrażały przy okazji przedłużania autoryzacji na inspekcje na morzu otwartym u wybrzeży Libii – rezolucja 2780 z 29 maja oraz 2804 z 25 listopada – narzekając na nieregularne i niepełne raporty z inspekcji i klasyfikowanie dóbr cywilnych jako mających potencjał militarny. Rosja wstrzymała się też podczas przedłużania sankcji dotyczących eksportu ropy z Libii na podstawie rezolucji 2769 z 16 stycznia 2025 r., ale zagłosowała wspólnie z innymi za przedłużeniem mandatu UNSMIL rezolucją 2796 z 31 października.

Spośród innych konfliktów, które szczególnie zajmowały Radę, należy wyróżnić wojnę w Demokratycznej Republice Konga oraz w państwach sudańskich. W przypadku DRK Rada w rezolucji 2773 z 21 lutego zwracała uwagę na konieczność poszanowania terytorialnej integralności państwa i wezwała zarówno grupę M23, jak i wspierającą ją Rwandę do natychmiastowego zawieszenia broni i wycofania się z Gomy oraz innych zajętych obszarów (to dowód na to, że RB przyznała, iż część terytorium DRK jest okupowana przez Rwandę)¹⁸. Z kolei w rezolucji 2783 z 30 czerwca przedłużyła embargo na broń, a w rezolucji 2808 z 19 grudnia w związku z ofensywą M23 i sił rwandyjskich w Kiwu Północnym Rada znów wezwała do zaprzestania walk i przedłużyła mandat MONUSCO oraz Brygady Interwencyjnej.

W odniesieniu do Sudanu Rada rezolucją 2772 z 17 lutego odnowiła sankcje, choć Chiny i Rosja wstrzymały się od głosu, oburzone tym, że panel dotyczący sankcji zajmował się ograniczeniami, które miały dotyczyć nie tylko regionu Darfuru. Kontrowersję wzbudziło przedłużenie mandatu UNMISS w Sudanie Południowym (rezolucje 2778 z 30 kwietnia oraz 2779 z 8 maja) – podczas głosowania nad nim wstrzymały się Chiny, Pakistan i Rosja. Państwa te wskazywały, że ton rezolucji jest formą nacisku na władze Sudanu Południowego, a ponadto zawiera niepotrzebne odniesienia do konieczności zwalczania przemocy seksualnej i wyzwań klimatycznych. Gdy parę tygodni później Rada przyjmowała rezolucję 2781 z 30 maja – przedłużającą sankcje wobec Sudanu Południowego – aż sześć państw wstrzymało się od głosu: Algieria, Chiny, Pakistan, Rosja, Somalia i Sierra Leone. Przedstawicielka Sudanu Południowego wskazywała, że ograniczenie embargo na broń jest konieczne z punktu widzenia sił zbrojnych Sudanu Południowego. Pakistan zwrócił uwagę, że grupy zbrojne działające na terenie Sudanu Południowego mają dostęp do zaawansowanej broni, gdy na mocy sankcji ONZ siły państwowe nie mogą jej legalnie nabyć. Przedłużenie pracy panelu ekspertów ds. sankcji – rezolucja 2791 z 12 września – nastąpiło już jednomyślnie. Jednak gdy w listopadzie Rada przyjmowała rezolucję 2802 dotyczącą przedłużenia mandatu UNISFA w Abyei (miasto na granicy Sudanu i Sudanu Południowego), Chiny, Pakistan i Rosja znów wstrzymały się od głosu, podkreślając, że nie można warunków przyszłego przedłużenia misji UNISFA wiązać z podjęciem odpowiednich działań przez oba państwa sudańskie.

W przypadku Somalii Rada przedłużyła sankcje – rezolucje 2775 z 28 lutego, 2776 z 3 marca oraz 2806 z 12 grudnia 2025 r. – dając jednocześnie dalsze prawo do inspekcji statków na somalijskich wodach i morzu otwartym u wybrzeży Somalii, także w celu przejęcia improwizowanych ładunków wybuchowych.

¹⁸ M. Longobardo, „Three legal issues on first reading of resolution 2773 (2025) on Eastern DRC”, EJIL: Talk!, 7 marca 2025 r.

Rezolucją 2809 z 23 grudnia zakończyła misję wsparcia UNTMIS, lecz nadal przedłużyła autoryzację dla sił AUSSOM oraz misji UNSOS.

Chiny, Rosja oraz Pakistan wstrzymywały się od głosu, gdy Rada 30 września autoryzowała przekształcenie sił wielonarodowych na Haiti w siły zwalczające gangi (GSF) rezolucją 2793, zaznaczając jednak, że mają one być finansowane z dobrowolnych składek. Na podstawie tej samej rezolucji RB prosiła SG, aby utworzył Biuro Wsparcia na Haiti (UNSOH) i aby opracowano jasne wskaźniki sukcesu misji. Przy okazji dyskusji wokół przyjęcia tejże rezolucji Rosja zwracała uwagę na rozmieszczenie nowych sił USA u wybrzeży Wenezueli i na kreatywne sposoby połączenia aktywności wojskowej z rzekomą walką z kartelami narkotykowymi (co potwierdziły kolejne ataki na łodzi płynące z Wenezueli w stronę USA, nie mówiąc już o operacji ze stycznia 2026 r., w czasie której pojmano prezydenta Maduro). Rosja i Chiny nie oponowały jednak, gdy wcześniej w lipcu Rada przedłużała mandat BITUH (rezolucja 2785) oraz gdy w październiku (rezolucja 2794) odnawiała sankcje wobec Haiti.

Dość problematyczne okazało się przedłużenie mandatu MINURSO (Sahara Zachodnia) rezolucją 2797 z 31 października 2025 r., podczas którego wstrzymały się Chiny, Pakistan i Rosja, a Algieria nie wzięła udziału w głosowaniu. Algieria była bowiem przekonana, że działania podejmowane wobec Sahary Zachodniej nie uwzględniają prawa do samostanowienia mieszkającej tam ludności i reprezentującej ją organizacji Front Polisario. W podobnym tonie wypowiadały się wstrzymujące się państwa.

Również sytuacja w Kolumbii podzieliła państwa, gdyż podczas głosowania rezolucji 2798 z 31 października 2025 r. przedłużającej misję weryfikacyjną wstrzymały się zarówno Rosja, jak i USA. Dla Stanów Zjednoczonych znaczenie miały duże koszty funkcjonowania misji i brak wkładu w „prawdziwy i realistyczny proces polityczny”. Rosja z kolei wskazywała, że misja jest jedną z najtańszych, a wstrzymanie się od głosu wynika z różnic między Rosją a USA, co jednak nie powinno wpłynąć na możliwość przedłużenia potrzebnej misji. Przy tej okazji Chiny zwróciły uwagę na nierealistyczną chęć rozszerzania mandatów wszelkich misji.

Bez większych kontrowersji Rada zdecydowała się przedłużyć sankcje wobec Republiki Środkowoafrykańskiej (rezolucja 2789 z 29 lipca), natomiast problematyczne dla USA było przedłużenie misji MINUSCA aż o 12 miesięcy (rezolucja 2800 z 13 listopada). Przy tej okazji Rada wyraziła ubolewanie z powodu wtargnięć sudańskich Sił Szybkiego Wsparcia i współpracy z lokalnymi grupami zbrojnymi. Dla MINUSCA priorytetem jest ochrona ludności cywilnej, ale też udzielanie wsparcia władzom państwowym w celu zachowania m.in. integralności terytorialnej.

Spśród innych tematów znajdujących się w agendzie RB Rada rezolucją 2792 z 17 września dotyczącą Iraku podkreśliła konieczność zwiększenia wysiłków na rzecz odnalezienia osób zaginionych. Z kolei rezolucją 2795 z 31 października przedłużyła autoryzację dla sił stabilizacyjnych EUFOR „Althea” oraz NATO w Bośni i Hercegowinie; a rezolucją 2771 z 31 stycznia – misję UNFICYP na Cyprze. Rezolucją 2777 z 30 kwietnia przedłużono misję UNAMA w Afganistanie, zauważając poważne naruszenia praw kobiet i dziewczynek, prosząc o składanie raportów co trzy miesiące. Warto zauważyć, że w lipcu 2025 r. MTK wydał nakazy aresztowania Hibatullaha Achundzady, przywódcy talibów, oraz Abdula Hakima Haqqaniego, prezesa Sądu Najwyższego, wskazując, że są oni oskarżani o zbrodnie przeciwko ludzkości na kobietach i dziewczynkach. Bez większych kontrowersji rezolucją 2810 z 29 grudnia przedłużono działanie Zarządu Komitetu ds. Zwalczenia Terroryzmu (Counter-Terrorism Committee Executive Directorate), a rezolucją 2799 z 6 listopada – sankcje wobec ISIL oraz Al-Kaidy, choć w tym przypadku od głosu wstrzymały się Chiny¹⁹.

Utrzymanie i budowanie pokoju

Kryzys finansowy ONZ dotknął również budżet operacji pokojowych. Największymi płatnikami tegoż budżetu są USA odpowiedzialne za 26% jego wysokości i Chiny (24%), gdy z kolei Rosja powinna wpłacać niecałe 2,5%. Wszystkie jednak wspomniane mocarstwa zalegały z wpłatami, a zaległe sumy były niebagatelne, bo w przypadku USA mowa o ponad 2 mld USD, Chin – 697 mln, a Rosji – 193 mln. Konieczne więc były drastyczne cięcia i SG założył, że należy zmniejszyć o 15% wydatki na misje, a 25% umundurowanego personelu powinno zakończyć swoją służbę²⁰. Państwa zalegające z wpłatami (w szczególności USA) wywierały ogromną presję, gdy dyskutowane były kwestie przedłużenia mandatów poszczególnych operacji pokojowych czy biur wsparcia ONZ, jak to było widoczne w przypadku BINUH (Haiti) czy UNMHA (Jemen), a także gdy trzeba było przedłużyć finansowanie operacji prowadzonych przez inne organizacje regionalne, np. AUSSOM w Somalii, które są również finansowane z budżetu ONZ. To właśnie dyskusje o finansowaniu wydłużały negocjacje dotyczące odnowienia MINUSCA i UNISFA oraz sprawiły, że podjęto decyzję o jak najszybszym zamknięciu misji UNIFIL (co ma szczególne znaczenie dla Polski, gdyż właśnie w tej misji służy większość polskich peacekeepersów), jak również redukcji zadań misji weryfikacyjnej w Kolumbii (nie miała już ona weryfikować wykonania wyroków Specjalnej

¹⁹ Zob. również S/PRST/2025/4, 14.03.2025; S/PRST/2025/6, 10.08.2025. Warto zwrócić uwagę, że w przywołanej w tekście rezolucji Rada usunęła z listy sankcyjnej parę osób, dowodząc, że odpowiednie procedury „delisting” zaczynają działać.

²⁰ Zob. list SG z 10 października 2025 r., <https://passblue.com/wp-content/uploads/2025/10/SGs-Contingency-Plan-Letter-to-Staff-Members.pdf> (dostęp: 12.02.2026).

Jurysdykcji dla Pokoju i odpowiadać za monitorowanie implementacji tej części porozumienia z 2016 r., która dotyczyła ochrony grup etnicznych). Konieczność sprawdzenia możliwości i oczekiwań wobec misji pokojowych poskutkowała zgłoszoną przez Danię, Koreę Południową oraz Pakistan (Peacekeeping Trio Initiative) inicjatywą dokonania przeglądu działających operacji. Szczególnie ważna była perspektywa Pakistanu, który od wielu lat jest w czołówce państw dostarczających najwięcej personelu mundurowego.

W 2025 r. ONZ prowadziła 11 operacji pokojowych (zob. tabela 2). Nie utworzono żadnej nowej, zapowiedziano zaś zamknięcie jednej z nich, UNIFIL, powołanej jeszcze w 1978 r. UNIFIL ma zakończyć działalność do 31 grudnia 2026 r. i rozpocząć wycofanie swojego personelu z Libanu. Systematycznie też starano się zmniejszać siły MONUSCO ze względu na podjęte wcześniej decyzje o wygaszaniu jej na żądanie DRK.

Wśród największych dostawców sił mundurowych nie było zbyt dużych zmian (zob. tabela 1), choć warto odnotować powrót Etiopii do pierwszej dziesiątki. Polski wkład w misje pokojowe jest stabilny, na poziomie 202 osób, z czego przytłaczająca większość służyła w ramach UNIFIL (194), a pozostałe w MINURSO (1), UNMIK (2), UNMISS (1), UNTSO (4).

Tabela 1

*Lista dziesięciu największych dostawców personelu wojskowego lub policyjnego na misje pokojowe ONZ, stan na 31 października 2025 r.**

Pozycja na liście rankingowej	Państwo	Wielkość kontyngentu
1. (b.z.)	Nepal	6029
2. (b.z.)	Rwanda	5880
3. (b.z.)	Bangladesz	5568
4. (b.z.)	Indie	5165
5. ↑	Pakistan	2662
6. (b.z.)	Ghana	2636
7. ↓	Indonezja	2461
8. (b.z.)	Chiny	1797
9. ↑	Tanzania	1531
10. ↑	Etiopia	1190

* W każdym przypadku zaznaczono spadek lub awans w rankingu w porównaniu z październikiem 2024 r.

Źródło: opracowanie na podstawie <https://peacekeeping.un.org/en/troop-and-police-contributors> (dostęp: 12.02.2026).

Tabela 2

Misje pokojowe ONZ

Misja	Miejsce działania	Data utworzenia	Ogólna liczba personelu	Żołnierze	Oficerowie sztabowi	Obserwatorzy wojskowi
UNTSO	Bliski Wschód	1948	356 (+1)	0 (b.z.)	0 (b.z.)	150 (+8)
UNMOGIP	Indie/Pakistan	1949	109 (b.z.)	0 (b.z.)	0 (b.z.)	40 (b.z.)
UNDOF	Syria	1974	1301 (-3)	1116 (+1)	61 (+3)	0 (b.z.)
UNFICYP	Cypr	1964	908 (-116)	657 (-90)	48 (-5)	0 (b.z.)
UNIFIL	Liban	1978	10 724 (+314)	9764 (+356)	212 (-1)	0 (b.z.)
MINURSO	Sahara Zachodnia	1991	418 (-48)	20 (b.z.)	5 (-2)	153 (-41)
UNMIK	Kosowo	1999	328 (-14)	0 (b.z.)	0 (b.z.)	8 (-1)
MONUSCO	DRK	2010	13 202 (-769)	9660 (-523)	328 (-11)	93 (-15)
UNISFA	Abyei (Sudan)	2011	3607 (-30)	3002 (+14)	117 (-7)	110 (-17)
UNMISS	Sudan Południowy	2011	18 162 (-28)	13 267 (+3)	435 (+12)	231 (+6)
MINUSCA	Republika Środkowoafrykańska	2014	18 668 (+118)	13 477 (+84)	421 (+3)	149 (+1)
W sumie			67 783 (-519)	50 963 (-155)	1627 (-6)	934 (-59)

Źródło: na podstawie *Peacekeeping Operations Fact Sheet* – stan na 31.10.2025 r., https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping_fact_sheet_october_2025_english.pdf (zmiany w nawiasach w porównaniu z danymi z 31.10.2024 r.), https://peacekeeping.un.org/sites/default/files/peacekeeping_fact_sheet_english_october_2024_revision_2.pdf (dostęp: 12.02.2026).

Policja	Personel cywilny międzynarodowy	Personel cywilny lokalny	Wolontariusze ONZ	Ogólna liczba strat (od ustanowienia misji)	Budżet (w USD)
0 (b.z.)	69 (-6)	137 (-1)	0 (b.z.)	54 (+2)	37 722 900 (b.z.)
0 (b.z.)	23 (-1)	46 (+1)	0 (b.z.)	13 (b.z.)	9 769 900 (b.z.)
0 (b.z.)	43 (-4)	81 (-3)	0 (b.z.)	59 (+1)	68 743 800 (b.z.)
55 (-14)	37 (-2)	111 (-5)	0 (b.z.)	184 (+1)	56 570 300 (b.z.)
0 (b.z.)	230 (-12)	518 (-31)	0 (b.z.)	339 (+2)	536 808 200 (b.z.)
1 (-1)	74 (-7)	151 (+4)	14 (-1)	20 (b.z.)	69 310 100 (b.z.)
7 (b.z.)	96 (-6)	194 (-8)	23 (+1)	56 (b.z.)	43 684 700 (b.z.)
1155 (-169)	524 (-31)	1162 (-38)	280 (+18)	303 (+19)	907 983 500 (b.z.)
58 (-1)	169 (-15)	112 (-8)	39 (+2)	60 (+3)	297 776 200 (b.z.)
1512 (-36)	871 (+3)	1390 (-2)	456 (+42)	148 (+6)	1 237 887 300 (b.z.)
3064 (+50)	677 (-29)	572 (-16)	308 (+25)	227 (+23)	1 171 619 700 (b.z.)
5852 (-171)	2813 (-108)	4474 (-107)	1120 (-13)	1463 (+57)	

Jeśli chodzi o ranking najbardziej niebezpiecznych misji pokojowych, to niewątpliwie wyróżniają się MONUSCO oraz UNISFA i UNMISS. Do najbardziej tragicznych w skutkach ataków na peacekeepersów należy ten, do którego doszło w styczniu w Gomie, gdy zginęło aż 13 członków MONUSCO²¹, oraz grudniowy zamach w Kadugli w Sudanie, gdzie zginęło 6 członków UNISFA²². Jednak oficjalne statystyki nie kwalifikują wszystkich śmierci peacekeepersów jako wyniku celowego ataku. Zgodnie ze statystykami ofiar takich celowych ataków było 13 (6 – UNISFA, po 3 – MONUSCO oraz MINUSCA, 1 – UNMISS). Gdy jednak spojrzeć się na dane dotyczące wypadków i chorób, to okazuje się, że najbardziej niebezpieczną misją jest MINUSCA w Republice Środkowoafrykańskiej (25 ofiar), MONUSCO w DRK (18), UNMISS w Sudanie Południowym (9) oraz UNISFA w Abyei (7).

Przegląd rezolucji przedłużających mandat operacji pokojowych, ale także innego rodzaju misji ONZ, wskazuje, że Rada wyraźnie zaznacza konieczność zachowania dużej dbałości o środowisko, w tym odpowiedniej gospodarki odpadami (zob. np. rezolucje 2793 – Haiti; 2800 – Republika Środkowoafrykańska; 2777 – Afganistan). Podkreśla również wagę współpracy z organizacjami regionalnymi, np. z Organizacją Współpracy Islamskiej²³, oraz wymóg włączania młodych ludzi (definiowanych jako osoby pomiędzy 18. a 29. rokiem życia) w procesy pokojowe, w tym także w prace Komisji Budowania Pokoju (KBP).

Prace i sposób działania KBP wzbudzały mieszane emocje (warto odnotować, że w 2025 r. jednym z wiceprzewodniczących KBP była Polska). Choć Rada wskazała w rezolucji 2805 z 26 listopada na swoje nieustające wsparcie dla Komisji, to jednocześnie zażądała szczegółowego planu rocznego. Rezolucja była odbiciem frustracji niektórych państw wywołanej brakiem efektywności KBP. Charakterystyczne, że KBP znalazła się na liście organów ONZ, których finansowania USA odmówiły w styczniu 2026 r.²⁴ Rada, dostrzegając problemy z działaniem i odbiorem wysiłków KPB, zdecydowała o dokonaniu kolejnego przeglądu architektury budowania pokoju, aby ocenić konieczność wprowadzenia odpowiednich zmian.

²¹ Zob. J. Giblin, „The complexities of the Congo: What do the battles with M23 mean for the DRC and UN peacekeeping?”, EJIL: Talk!, 13 marca 2025 r.; zob. również I. Aikman, M. Cursino, „DR Congo rebels close in on key city as 13 peacekeepers killed”, BBC, 26 stycznia 2025 r.

²² S. Magdy, „UN chief says 6 peacekeepers killed in drone strike on a UN facility in Sudan”, AP News, 13 grudnia 2025 r.; zob. również <https://news.un.org/en/story/2025/12/1166601> (dostęp: 12.02.2026).

²³ Zob. S/PRST/2025/5, 24.07.2025.

²⁴ Zob. <https://www.whitehouse.gov/presidential-actions/2026/01/withdrawing-the-united-states-from-international-organizations-conventions-and-treaties-that-are-contrary-to-the-interests-of-the-united-states/> (dostęp: 12.02.2026).

Poza oświadczeniami, w których Rada podkreślała rolę całej ONZ i Karty NZ (zob. S/PRST/2025/7 z 24 października), w lipcu 2025 r. w rezolucji 2788 przypominała o obowiązku rozwiązywania sporów za pomocą środków pokojowych i fakcie, że ona sama może odpowiednie środki rekomendować, w tym wskazać, by państwa przekazały swój spór do MTS. Przy tej okazji Rada nie zająknęła się jednak na temat opinii doradczych, które w ostatnim czasie przeżywają wzrost popularności, biorąc pod uwagę, że jedynie w latach 2023–2024 Zgromadzenie Ogólne zwróciło się do MTS z czterema pytaniami, z czego trzy dotyczyły kwestii szeroko rozumianego bezpieczeństwa – sytuacji na palestyńskich terenach okupowanych oraz obowiązków państw w związku ze zmianami klimatu. Brak odniesienia do opinii doradczych jest o tyle zrozumiałe, że USA, Chiny czy Rosja mają duży problem z zaakceptowaniem swoich obowiązków dotyczących ograniczenia własnego wpływu na zmiany klimatu, a z kolei jasne wskazanie przez MTS, że Izrael łamie prawo międzynarodowe, niekoniecznie odpowiadało USA. Niemniej jednak żadne ze wspomnianych państw nie zlekceważyło postępowań przed MTS i wzięły w nich udział, tym samym udowadniając, że przykładają dużą wagę do roli Trybunału także w sferze utrzymania pokoju i bezpieczeństwa. Przy tej okazji warto wskazać, że poza opiniami doradczymi rola Trybunału w sferze pokoju stała się szczególnie donośna w kontekście zarządzania środkami tymczasowych wymagających zaprzestania lub ograniczenia działań zbrojnych (*vide* środki zarządzone w postępowaniach: *Ukraina v. Rosja* oraz *RPA v. Izrael*). Choć tego typu środki nie wpłynęły na powstrzymanie działań zbrojnych, to jednak mogą mieć znaczenie dla oceny zakresu obowiązków odszkodowawczych w przyszłości. Należy przypomnieć, że ZO, przyjmując w 2024 r. Pakt dla Przyszłości, jasno wskazało, że wszystkie decyzje Trybunału – czyli także te dotyczące środków tymczasowych – są prawnie wiążące.

Kto wyrwie ONZ z kryzysu?

Analiza wystąpień na forum ONZ wymaga uprzedniego treningu w zakresie dezinformacji. Przykładem jest dyskusja o finansowaniu Organizacji. Faktem jest, że największy formalnie płatnik budżetu – USA – który powinien wpłacać 22% całości budżetu (a w przypadku misji pokojowej – 26,15%), nie płaci w całości składek od wielu lat, jedynie nadpłaca zaległości, aby nie zalegać dwóch pełnych lat składek, gdyż w takiej sytuacji mógłby być pozbawiony prawa do głosowania w ZO²⁵. Choć składka USA – odpowiednio 820 mln USD na budżet regularny i 1,3 mld na budżet operacji pokojowych – może wydawać się na pozór duża, to w porównaniu z amerykańskimi wydatkami na obronę/

²⁵ Więcej na temat budżetu zob. rozmowa z Jakubem Chmielewskim w cyklu „Rozmowy o Organizacji Narodów Zjednoczonych”, <https://open.spotify.com/show/27g7RPUr5NGDYk8DpI5WMz> (dostęp: 12.02.2026).

zbrojenia (997 mld) albo chociaż na budowę muru na granicy z Meksykiem (46 mld) są to w zasadzie drobne kwoty. A trzeba również wziąć pod uwagę, że USA tylko dlatego, iż na ich terytorium znajduje się siedziba główna ONZ, zyskują 3,68 mld USD rocznie dla miasta Nowy Jork i utrzymują ponad 24 tys. miejsc pracy dla nowojorczyków. To dane z 2016 r., można więc przyjąć, że te zyski są obecnie jeszcze większe²⁶.

Niemniej jednak inne mocarstwa, jak Rosja i Chiny, owszem, składki w całości płacą, ale dopiero pod koniec danego roku. Przykładowo w 2025 r. Rosja zapłaciła swoją składkę 2 grudnia, a Chiny 29 października, gdy rok wcześniej – w 2024 r. – Rosja zapłaciła 28 czerwca, a Chiny dopiero 30 grudnia! To oznacza, że ONZ nie jest w stanie tych pieniędzy wydać do końca roku i musi proporcjonalną część budżetu państwom zwrócić, zatem niekiedy zwrot dostają te państwa, które w ogóle nie zapłaciły składki w danym roku. W tym świetle utyskiwania Rosji i Chin na niedotrzymywanie obietnic w sprawie finansowania wielonarodowych sił zbrojnych na Haiti – w kontekście rezolucji 2793 – ze środków ONZ jawią się zgola inaczej.

Ogromne oczekiwania wobec Organizacji w świetle niewielkiego budżetu (3,7 mld USD – regularny budżet oraz 5,4 mld – budżet operacji pokojowych) są nie do zrealizowania²⁷, a jednak ONZ tych oczekiwań nie lekceważy. W marcu 2025 r. SG zainicjował UN80, czyli w założeniu system reform na szeroką skalę, które mają sprawić, że ONZ będzie mocniejsza, bardziej zwinna, zintegrowana i lepiej wyposażona, aby zmierzyć się z globalnymi wyzwaniami²⁸. Sekretarz generalny zaznacza przy tym, że nie chodzi wyłącznie o szukanie oszczędności, ale o znalezienie sposobów, by być bardziej efektywnym także w kontekście realizacji celów zrównoważonego rozwoju. Już wprowadzono systemowe rozwiązania, takie jak przenoszenie niektórych stanowisk do miejsc mniej kosztownych niż Nowy Jork czy Genewa, dokonano przeglądu rezolucji, by mandaty poszczególnych organów się nie dublowały, podjęto również odpowiednie zmiany w strukturze Organizacji. Dla wielu państw jednak najważniejsze jest wskazanie, o ile procent zredukowano koszty oraz zatrudnienie, choć często szumnie ogłaszane redukcje oznaczają likwidację istniejących wakatów. Budżet na 2026 rok był zatem zredukowany o 15,1%, a stan zatrudnienia miał się zmniejszyć o 18,8% w porównaniu z 2025 r. Problemy

²⁶ New York Mayor's Office for International Affairs, *Impact Report 2016*, https://www.nyc.gov/assets/international/downloads/pdf/UN_Impact_Report.pdf; zob. również S. Fillion, „The big picture benefits of a UN headquarters in New York”, *The Interpreter*, 15 września 2025 r., <https://www.lowyinstitute.org/the-interpreter/big-picture-benefits-un-headquarters-new-york> (dostęp: 12.02.2026).

²⁷ Zob. również Hosung Ahn, „Responding to the pressing financial needs of the United Nations”, EJIL: Talk!, 1 października 2025 r.

²⁸ Zob. UN Doc. A/Res/79/318, 18.07.2025; <https://www.un.org/un80-initiative/en/news/what-un80-initiative> (dostęp: 12.02.2026).

finansowe nie dotyczą jednakże organizacji głównej, ale różnych agencji ONZ i różnego typu misji ze względu na znaczący spadek dobrowolnych wpłat.

Mimo tych wszystkich działań naprawczych nowy SG (który powinien objąć stanowisko 1 stycznia 2027 r.) z pewnością nie będzie miał łatwego zadania wobec rosnącego sceptycyzmu niektórych państw (w tym przede wszystkim USA) wobec multilateralizmu. O to najwyższe w ONZ stanowisko upominają się państwa grupy Ameryki Łacińskiej i Karaibów, choć jak pokazuje historia, nie zawsze rzekoma kolejka grup geograficznych ma znaczenie decydujące (*vide* wybór António Guterresa zamiast kandydata z Europy Wschodniej). Teoretycznie też jest duża presja (przynajmniej ze strony społeczeństwa obywatelskiego), by to stanowisko objęła po raz pierwszy w historii kobieta, i wskazuje się np. na Michelle Bachelet z Chile, Mię Mottley z Barbadosu czy Rebecę Grynspan z Kostaryki, a spoza GRULAC (Group of Latin America and Caribbean Countries) wymienia się również Jacinę Ardern z Nowej Zelandii czy Kristalinę Georgiewą z Bułgarii (choć warto przypomnieć, że w poprzednich wyborach Bułgaria wystawiła aż dwie kandydatki, skutecznie eliminując szanse obu)²⁹. Tymczasem pod koniec stycznia 2026 r. jedynym oficjalnie zgłoszonym kandydatem był Rafael Mariano Grossi, Argentyńczyk, dyrektor generalny Międzynarodowej Agencji Energii Atomowej. Warto też pamiętać, że jeśli rzeczywiście na stanowisko SG wybrana byłaby kobieta, to nie dlatego, że jest kobietą, ale pomimo tego, biorąc pod uwagę negatywne tendencje co do respektowania i promowania praw kobiet po stronie wielkich mocarstw, takich jak USA oraz Rosja.

* * *

ONZ musi się mierzyć z falą dezinformacji na swój temat³⁰, niedostrzeganiem jej roli, w szczególności jeśli chodzi o pokój i bezpieczeństwo, a jednocześnie przełykać urażoną dumę, gdy najwięksi krytycy jednak powracają do niej, by dyskutować nad problemami całej społeczności międzynarodowej. Okazuje się bowiem, że choć w ONZ czasem zawodzą ruchome schody czy telepromptery³¹, to nie ma lepszego forum, by wspólnie zaczynać rozmowy na temat nowych instrumentów czy instytucji międzynarodowych.

Dopóki Organizacja gwarantuje specjalne przywileje wielkim mocarstwom, dopóty może liczyć na ich wsparcie w utrzymaniu swojego istnienia (często

²⁹ <https://1for8billion.org/candidates-and-speculation> (dostęp: 12.02.2026).

³⁰ Warto odnotować cykl nagrań pracowników Wydziału Nauk Politycznych i Studiów Międzynarodowych Uniwersytetu Warszawskiego, wyjaśniających zasady funkcjonowania ONZ: <https://www.youtube.com/watch?v=tWF6lNLcKbc&list=PLTmNxf3eHxbVokCGbvBHpqp80XQh4v4DR> (dostęp: 12.02.2026).

³¹ Nawiązując do wypowiedzi prezydenta USA Donalda Trumpa podczas wystąpienia w czasie debaty ogólnej w Zgromadzeniu Ogólnym 23 września 2025 r., <https://gadebate.un.org/en/80/united-states-america> (dostęp: 12.02.2026).

kamuflowane gorzką krytyką), choć coraz częściej jej funkcjonowanie jest uzależnione od realnego wsparcia (w tym finansowego) ze strony innych państw zjednoczonych wobec realnego zagrożenia dla porządku opartego na prawie międzynarodowym.

Organization of Endangered Nations

The chapter discusses the decisions of the United Nations Security Council in 2025. The first section focuses on the Council's actions toward Ukraine, Gaza, and other states and territories on which it was able to make decisions. The second section presents data on peacekeeping operations and other institutions essential to peacebuilding. The final section identifies the sources of the UN's financial crisis, outlines the scope of reforms under the UN80 initiative, and discusses expectations related to the election of the new Secretary-General.

Keywords: United Nations Organization, Security Council, International Court of Justice, UN80, peacekeeping operations

Słowa kluczowe: Organizacja Narodów Zjednoczonych, Rada Bezpieczeństwa, Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości, UN80, operacje pokojowe